

Csabai László
Szindbád Amerikában

A könyvben szereplő helyszínek, személyek
és maga a történet is kitalált, a valósággal való
esetleges egyezés nem a véletlen műve.

– A Szibériai Cowboy! – toppan Schiffer elé egy hálós baseballsapkát viselő alak.

– Igen. Schiffer Árpád vagyok. Arp Schiff... – és meglengeti piros szalagos kalapját.

– Én meg DJ. Spectator, a Shirehunt FM műsorvezetője.

– Hangról felismerem. Köszönöm, hogy játszza a számait.

– Egy magyarét ne játszanám? Rádásul én is gitározgatok. Mit szólna egy élő interjúhoz?

– Mikor?

– Most azonnal.

Spectator stúdiója egy hulladéktelep. A lógó bélű szerkezetek a falaknál tornyosulnak. Egy szentélynyi hely azonban üresen maradt. Ott, egy kis polcon áll a jóságosan szép Judy Cook mellszobra, aki Kohutics Juciként született egy kárpátaljai ruszin falvacskában. Ő a hős rádió-bemondónő, aki az 1948-as történelmi hárszakadás és hóvihár alatt, amikor Észak-Nebraska keleti részén leállt a közlekedés, a közellátás és a közoktatás, tartotta a lelket az emberekben. Információkat adott, biztatott, sztorizgatott. Angolul, magyarul és ruszin–szlovák–lengyel keveréknyelven. Amikor tíz éve

a shirehunti bevásárlócsarnok folyosóján (a mosdók és a lift között) létrehozták az Észak-nebraskai Rádió- és Tévéművészek Dicsőségcsarnokának keresztelt vitrint, posztumusz Judy-Juci lett az első személyiség, akinek a mellszobrát kiállították. Ez a szobor annak a másolata.

Judy-Juci pályája ebből a szobából indult. Bár Schiffer személyesen nem ismerhette, érzi a jelenlétét. És az illatát. Amely olyan, mint Szonyáé.

– Dolgoztam Judyval – mondja Spectator. – És az éter hullámain már gyermekkoromban találkoztam vele. Egyszer karácsonykor elmentem keresztapámékhoz. Sanyi bácsi éppen fát vágott, és szólt a rádió, Judy Cook mondta be puha hangján a híreket. Azt hiszem, épp Nagaszaki bombázását. Készen van, Schiffer úr? Kérem, közelebről beszéljen a mikrofonba.

– Hölgyeim és uraim, ez itt a Shirehunt FM magyar nyelvű adása! A mai vendégünk pedig Arp-Árpád Schiffer. Üdvözljük, Mr. Schiffer! Köszönet, hogy elfogadta meghívásunkat.

– Engem ért a megtiszteltetés.

– Arp és Árpád, egy ember két néven, ez megszokott az Egyesült Államok magyarjai számára, önnek azonban még ott a „Szindbád” is, amit, ha jól tudom, szülővárosában, Bagdadban kapott.

– Nyárligeten születtem, de kisgyermekként Bagdadba kerültem, és igen, ott ragadt rám ez a név.

– Gyakori név az arabok között?

– Nem gyakori. A *Szindbád, a tengerész* története viszont a Korán után a legismertebb könyv. Mint a magyaroknak a Lúdas Matyi, az angoloknak a Robin Hood, és itt az Államokban... mondjuk Paul Bunyan históriája.

– Ha Bagdadban nőtt föl, miért Szibériai Cowboy lett a művészneve, miért nem Arábiai Cowboy?

– Szibériában is éltem, és Szibéria legalább annyira egzotikus, mint Arábia, s legalább annyira távol áll a cowboykultúrától. Ez volt a célunk a névvel: meghökkenteni.

– Tehát nem egyedül döntött erről?

– Preisner Samu, a menedzserem javasolta. Én Samu teremtménye vagyok, nekem eszembe sem jutott az énekesi karrier. Igaz, imádom a countryt, és Magyarországon meg a Szovjetben is léptem fel színpadon énekszámokkal.

– Miket énekelt?

– Otthon magyar nótákat, Szibériában orosz és burját népdalokat.

– Burjátul énekelt?

– Igen, bár nem beszélem a burját, vagyis az északi mongol nyelvet.

– Rádióink rendszeresen sugározza a számait, minek tulajdonítja, hogy több ezer rajongója van?

– Több ezer? Ha azt mondta volna, „több tucat”, talán elhinném.

– Maradjunk annyiban: sokan szeretik, amit csinál.

– Ha így van, biztos nem a zenei képességeim miatt. Kötőt olvasni nem tudok, hallás után tanulom meg a dalokat. Gitározni... hát a leggyakoribb akkordokat le tudom fogni, de vigyáznia kell a dalszerzőmnek, nehogy lehetetlen feladat elé állítson.

– Preisner Samu a szerzője?

– Ő a dalok szövegét írja, persze úgy, hogy illeszkedjenek hozzám, az életemhez, Samu remek költő, és jól ismer engem. A megzenésítés pedig Dolly Love művésznő érdeme, aki újabban szövegíróként is egyre aktívabb. Samu és Dolly együtt zenéltek egy kupléorkeszterben, régi szerelmi román-

cokat adtak elő gitárral és zongorával. Aztán mikor Shel Silversteintől megjelent a „Fiú, akinek Zsuzsi volt a neve...”

– „A Boy, Named Sue.”

– Igen, akkor úgy érezték, itt az ideje, hogy ők is csináljanak valami nagyon bolond dolgot. A szibériai múltammal én jutottam Samu eszébe.

– És megszületett a „Siberian Cowboy”.

– És a „siberian western”. Röviden: „sibstern”.

– Meghonosodott ez a kifejezés?

– Shirehunton és Poplarwoodson túl nemigen ismerik. A magazinok „hunky westernnek” könyvelték el a stílusomat. Ezt is örömmel elfogadom. A hunky a kelet-európai bevándorlók rossz kiejtését is jelenti. Az én angolom rossz, de ha felvállalom, hogy ez hunky, akkor már vicces az egész. Mintha direkt énekelnék így. A countryből anticountryt csináltam, ami mégis a country egyik alfaja.

– Mikor láthatja önt újra a shirehunti közönség?

Schiffernek a múlt hónapra tervezett itteni fellépését lemondta a Jock's Pub tulajdonosa, mert félt, a gázsi nem jön ki a fogyasztásból, ám botorság lenne ezt a rádióhallgatók tudomására hozni.

– Sok fellépésem lesz még ebben az évben, szerte Észak-Nebraskában, de szívesen veszem bármelyik szórakozóhely működtetőjének megkeresését, biztos tudunk találni egy alkalmas időpontot.

– Preisner Samu terve tehát bevált.

– Tessék?

– Hiszen ő nyilván egy sikeres biznissz reményében találta ki önt.

– Ja, persze, bizonynal. És én sem panaszkodom. De nekem a zenélés még ebben a kevésbé kvalifikált formában is igazi öröm. Ingyen is csinálnám.

– Mr. Szindbád-Schiffer, nem lenne kedve előadni nekünk valamit? Egy magyar dalt. A gitáromat szívesen kölcsönadom. Épp most hangoltam be.

– Hát... nincs tréning alatt a hangom, nem tudom, okozna-e így örömet a hallgatóknak.

– Próbálja meg!

Schiffer lefog pár akkordot a gitáron. Jó szerszám, kézre áll. Sóhajt, és elkezd:

– A szám címe: *Kaméleon dal*.

„Hetven vagyok, éltem feléhez érve / illő egy számvetést csinálni végre...”

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna



Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben 2025-ben,
a nyomda alapításának 143. esztendejében
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja
Felelős vezető Csöndes Zoltán igazgatósági elnök
www.gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Dávid Anna
Kézirat-előkészítő Tomka Eszter
Korrektor Balogh Emerencia
A borítót Gerhes Gábor,
a könyvet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9401
ISBN 978-963-14-4538-1